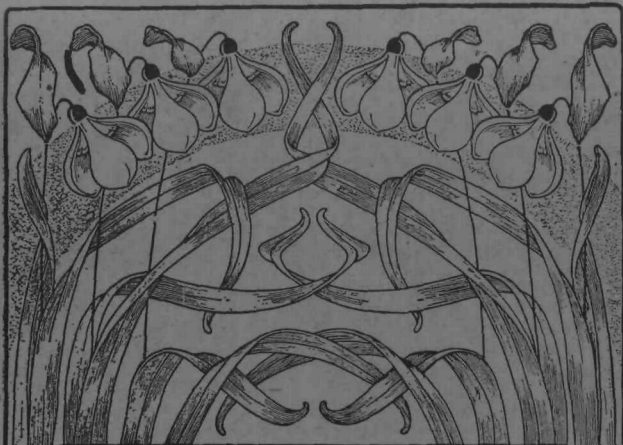

POSTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZVONČEK

ZJŠZ
S PODOBAMI

ZA
SLOVENSKO
MLADJNO

LETO XXIII.
ŠTEV. 6.
JUNIJ 1922.

Vsebina.

1. <i>Ivanka Kalinova</i> : Ob poroki našega kralja. Pesem	133
2. <i>Jos. Vandot</i> : Kekec na volčji sledi. Planinska pripovedka s tremi podobami	134
3. <i>Branislav Rojec</i> : Moj zajček. Resnična zgodba	144
4. <i>Fran Erjavec</i> : Kitajske narodne pripovedke	147
5. Šolski salonski orkester v Slovenjgradcu. Podoba	149
6. <i>Fr. Rojec</i> : Za domači muzej. Poučni spis s podobo	150
7. <i>Fr. Rojec</i> : O Lenčici. Pesem	152
8. Pouk in zabava	153
9. Kotichek gospoda Doropoljskega	156

Objava.

Meseca julija izide dvojna številka (7. in 8.); v njej priobčimo podobo kralja Aleksandra in kraljice Marije. — Naslednja številka (9.) izide meseca septembra.

Domovina, vedno mislim náte
in na neosvobojene brate!

Obnovite naročnino!

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto 10 Din, pol leta 5 Din, četrť leta 2:50 Din. Posamezne številke 1 Din.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik: Luka Jelenc, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo „Zvončka“ v Ljubljani.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 14 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjenišťvo Ljubljana.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Štev. 6.

V Ljubljani, meseca junija 1922.

Leto XXIII.

Ob poroki našega kralja.

8. junij 1922.

Ves v solnčnem svitu širni svet,
žari po vrtih rožni cvet!

Le cveti, polje, vrt in gaj,
naj zemlja bo cvetoči raj,
izginejo naj sence vse,
svetloba solnčna naj razpne
prek vse se naše domovine!

Od Karavank do Beograda
v vseh srcih danes sreča vlada,
in tja do sinjega neba
hiti nam danes sto prošnja
za blagor mile domovine.

Nad Beogradom solnce vzhaja,
v vseh srcih žarka radost vstaja:
visoki, plemeniti par
tam stopa danes pred oltar.

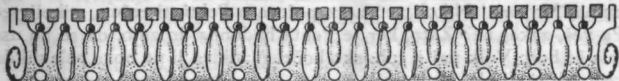
Povsod je cvetje, glej, nastlano,
povsod je zvesto ljudstvo zbrano,
in prošenj sto in klicev sto
hiti visoko pod nebo:

„Nebo naj blagoslov rosi
na Vaju vse življenja dni,
blesteča zvezda sreče jasne
naj nikdar Vama ne ugasne!

Draguljev nima ne zlata
naš rod, da Vama jih poda.
Daruje Vama rod ljubeč
ljubezni zveste cvet dehteč.

Ta cvet za Vajin zlati dan
poklanja narod srčno vdan;
nikdar ta cvet ne bo zvenel,
ne, vedno lepše bo cvetel!“

Ivanka Kalinova.

JOSIP VANDOT:

Kekec na volčji sledi.

Planinska pripovedka.

6.

epo je bilo tisto jutro, lepo, da se je človek kar čudil. Poletno solnce se je smejal z veselega neba, in sneg na visokih snežnikih se je blestel kakor še nikoli. In Kekec je videl tisti blesteči sneg. V srcu se mu je dvignila tako velika radost, da je kar zamahnil s klobučkom in je zavriskal na ves glas. Stal je tam kraj zelenega gozdiča, pa je gledal na snežnike in na modro nebo, ki se je smehljalo nad snežniki. Vesel je bil tako, da je moral vriskati in prepevati na ves glas. Utihnil je šele tedaj, ko ga je nekdo poklical od Koroščeve hiše. — »Mojca me kliče,« je dejal sam pri sebi. »Slišala je moje petje, pa me zdaj išče.« — In Kekec je zavriskal še enkrat. Zapršil se je preko polja in je tekel na vso sapo proti hiši. Tam na pragu je stala Mojca in ga je čakala.

»Ti si, Mojca?« je izpregovoril Kekec, ko se je ustavil pred njo. »Oj, pa si že vstala? Zgodaj je še, in ti bi še lahko spanjkala v posteljici. Pa zakaj si vstala tako zgodaj?«

Mojca si je popravila črne lase, da so ji padli preko hrbta. »Pa zakaj bi morala spati? Oj, Kekec, tako lepo pojejo ptički, pa bi jaz še dremala? Nočem biti v posteljici. Rajša grem na vrt, da poslušam ptičke. Pojdi z mano, da zapojeva tam lepo pesem! Veš, tisto zapojeva o Pehti...«

»Kaj, o Pehti naj zapojeva?« je vzrojil Kekec in se je namrdnil. »Kaj te ni sram, Mojcara? Tri dni si bila pri Pehti in tri dni si ji morala prepevati od jutra do večera tisto pesem. Kaj ti ni bilo zadosti tistega petja? Na, pa še zdaj hočeš prepevati tisto pesem, Mojcara! O, seveda, da te bo slišala Pehta in se bo hvalisala, o, seveda! Pa si bo nemara mislila, da hočeš spet nazaj k njej, ker ti je bilo tam tako dobro. Pa pride, pa te spet pograbi... O, kako si neumna, Mojcara! Nikoli več ne zapojeva o Pehti, ti rečem, nikoli več! Pa veš, zakaj ne? Zato, ker je Pehta hudobna, in zato, da se bo usajala še bolj. Volk naj ji tuli, ako hoče! A midva ji ne bova pela nikdar več! Ali si slišala, Mojcara?«

Kekec se je v resnici razjezil. Kar z nogo je cepetnil ob pesek in je zapihal kakor mucek, ako mu pokažeš kriv prst. Mojca je sklonila glavico in je postala žalostna. »Ne jezi se, Kekec, o, nikar se ne jezi!« je govorila. »Saj nisem mislila nič hudega. Veš, kar tako sem se zagovorila. Ne bova pela o Pehti, nikdar več ne bova pela... Samo jezen ne smeš biti. Žalostna sem, ako si ti jezen...«

No, Kekec se je že pomiril. Jezica mu je prešla, kakor bi mignil, ko je videl, da je uboga Mojca resnično žalostna. »E, saj ni tako hudo!« je govoril. »Veš, Mojca, samo Pehte me ne spominjaj več! Če se je domislil, me že pograbi jezica. Lepo sem jo nasukal, ko sem odvedel tebe iz njene kočice. A še bolj sem nasukal tistega njenega grdogledega volka. S polenom sem mu posvetil tako, da se mu sveti še danes pred očmi... Zato pa kar pustiva Pehto in tistega grdogledega volka! Na vrt pojdeva, pa zapojeva lepo pesem. Tisto zapojeva o škrjančku in pomladi. Pa se bo jezila Pehta in se bo usajala, češ, nič več nočeta peti lepe pesmi o meni, nič več! O, zanalasč je nočeta peti, da me dražita. Ušesa bi navila tistemu Kekcu, da bi mu kar brenčalo po njih. Pa ne morem, hej, ne morem...«

Kekec se je posmehal in je prijel Mojco za roko. Povedel jo je na vrt in jo je posadil tam na klopco. In pričela sta peti in se smejati. Potem pa sta se pogovorila o tem in onem in sta tudi poslušala glasno ptičje petje, ki je prihajalo iz zelenega gozda. — »Kaj ne, Kekec, da je danes lepo jutro?« je vprašala slepa Mojca kar nenadoma. »Ptički tako lepo prepevajo in ker prepevajo tako lepo, mora biti jutro res krasno. Ali ni res, Kekec?«

»Hm,« je odvrnil Kekec. »Jutro je res krasno. Solnce sveti in se smeje z neba. Še lepše pa se svetijo visoki snežniki in gledajo na zeleno polje. Oj, po polju pa kliče sama radost. Da bi videla, Mojca, koliko cvetic se ziblje po polju in koliko metuljev pleše nad poljem! Da bi videla ti, Mojca, pa bi kar vriskala v svojem veselju...«

Mojca je vzdihnila. Glavico je povescila in roke je sklenila na prsih. Iz oči so se ji pričele krasti debele solze in so ji polzele po belih licih. Poslušala je Kekca, ki je v živih besedah slikal krasno jutro, ki je dihala tako radostno po zagorskem svetu. A mala Mojca ni videla te krasote, o, nikoli je ne bo videla, ker je slepa. Žalostna bo vse življenje in bo jokala, samo bridko jokala, ker ne vidi niti solnca — niti modrega neba — niti belih snežnikov. O, tako hudo je v srcu, ako je človek slep, pa ne vidi tiste velike radosti, ki vriska po božjem svetu — o, tako hudo! — In Mojca se je domislila svoje nesreče. Še bolj je sklonila glavico in je zajokala na glas.

Kekec je utihnil sredi pripovedovanja. Začudil se je, pa je pogledal na Mojco, ki si je bila zakrila z rokami svoj žalostni obrazek in je bridko ihtela. »Kaj ti je, Mojca? Oj, kaj ti je?« je izpraševal in se je razžalostil tudi sam.

»Lepo govoriš, Kekec, o, lepo govoriš o krasnem jutru,« je odgovarjala Mojca sredi glasnega joka. »A jaz ne vidim ničesar... Niti solnca — niti neba... Lepe so rožice, praviš. A jaz nisem videla do zdaj še nobene. Zato sem pa tako žalostna. In zato mi je hudo, o, tako jako hudo! — Težko je meni, Kekec, ker sem slepa, pa ne vidim ničesar...«

Hudo je bilo Kekcu v srcu, ko je poslušal ubogo Mojco. Premišljal je, kako bi jo potolažil. In nazadnje se je domislil nečesa lepega. »Ne joči, Mojca!« ji je pričel prigovarjati. »Saj ne boš vedno slepa. Našli bomo zdravilo, ki ti izleči oči. Gotovo raste nekje lepo zelišče, ki je dobro za bolne oči. Za vsako bolezen raste na svetu zelišče, pa bi ravno za oči ne? — O, le meni verjemi, Mojca! Ni daleko do Vile Škrlatice. Dobro jo poznam. Saj sem bil nekoč že pri njej na kosilu. Pa bi se je bal? Veš, Mojca, k njej pojdem in jo poprosim za tisto zelišče. Rada mi ga bo dala Vila; saj me ima rada. Po laseh me je pobožala lani in se mi je nasmejala prav prijazno. Pa bi mi ne dala zelišča? — O, Mojca, le nikar se ne joči! Saj boš še zdrava in boš videla nebo in bele snežnike. Le meni verjemi, Mojca! Če ti drugi ne bo pomogel, ti bo pomogel Kekec prav gotovo. Le meni verjemi!...«

Tako je govoril Kekec in je govoril še dosti drugih lepših stvari. Mojca ga je poslušala in se je popolnoma potolažila. Nazadnje se je še celo smejala in je pričela prepevati pesem o škrljančku in pomladi. Kekec se je muzal venomer, ko je videl, da se mala Mojca nič več ne joče. Pogladi se je po bradi in je rekel kar hipoma: »Popoldne grem spet gledat, kaj dela Rožle tam na senožeti. Veš, Mojca, tam gori ti natrgam najlepšega ravšja in ti ga prinesem, da ti bo srce veselo. Pa se boš smejala in boš prepevala.«

A Mojca se je prestrašila teh besed. »Kaj, na gore greš?« je rekla in je sklenila roke. »O, Kekec, ali se ne bojiš, da te pograbi Pehta? Veš, v gorah preži nate, ker je huda nate.«

Kekec je zamahnil malomarno z roko. »Saj se ne bojim!« je dejal. »Čemu bi se bal Pehte? Saj ne ve, da sem jaz udril v njeno kočo. Pa kaj mi more? Ako me sreča, pa ji pokažem pete. Ne ulovi me zlepa, zares me ne ulovi...«

Mojca mu je prigovarjala še dolgo, a zaman. Pa tudi Koroščev oče in mati sta mu prigovarjala. A Kekec se je samo smejal, in nihče

ga ni mogel pregovoriti. Po kosilu se je pa kar odpravil in je šel iz hiše. Preko polja je šel in se je ustavil za trenutek kraj gozda. Ozrl se je nazaj na Koroščevo hišo in je zagledal Mojco, ki je sedela tam na pragu. Zavriskal je na glas in je stopil naglo v gozd. Vso pot je žvižgal in se ni ustavil nikjer. V srcu ni čutil nikake bojazni in Pehte se je domislil samo dvakrat. A vsakokrat se je posmejal in se je veselo namuznil. Kmalu je prišel na senožet in je stopil k Rožletu, ki je spal v senci tam kraj senožeti.

»Hej, Rožle! Ali me slišiš?« je zavpil in ga je pošegetal s slamico po ušesih. »Spiš pa, spiš, da bi te lahko ukradel in te nesel Pehti. Hej, Rožle! Daj, zgani sel«

Rožle se je dvignil napol, pa je gledal ves prestrašen na Kekca, ki se mu je smejal na ves glas. Drgnil si je zaspane oči, pa kar ni mogel priti k sebi. A naposled je vendarle stresel zaspanec s sebe in se je čudil: »Kaj, ti si, Kekec? Pa kdaj si prišel? Pa po kaj si prišel?«

»I, prišel sem gledat, če si še živ,« je odgovoril Kekec. »Vse dni sem mislil, da si umrl od samega strahu, ker sem jaz ulomil v Pehtino kočo. Oj, kako si se tresel, Rožle! Pa ni bilo nič hudega. Lepo sem odvedel Mojco domov in Pehte niti videl nisem. Samo strašni volk je nekaj rogovilil okrog hiše. Pa sem mu lepo posvetil s polenom, da se mu nemara še danes blešči pred očmi. ... Pa si se bal, Rožle, strašno si se bal. A zakaj si se bal, te vprašam, Rožle?«

»Kaj bi se ne bal?« je odgovarjal Rožle. »Kdo bi se ne bal Pehte? — Oj, Kekec, saj se nisem bal zase. Samo zato sem se bal, ker sem mislil, da te je izvabila Pehta na senožet. Ti nisi videl Pehte; a jaz sem jo videl. Prirohnela je na senožet sem gori. V ravšju me je zasačila, pa me je pograbila za lase. Oj, Kekec, hudo me je zmikastila, hudo. Mislila je, da sem jaz odvedel Mojco iz koče. Pa si jo ti, samo ti... Kekec, strašno huda je bila Pehta nate, strašno huda...«

»Pa naj bo!« je rekel Kekec. »Ali misliš, da se je bojim? Pa kako je zvedela, da sem bil jaz v njeni koči? Saj me ni videla nikjer — niti v koči, niti na potu. Pa kdo ji je povedal, da sem jaz odvedel Mojco?«

Rožle je zardel in se v zadregi praskal za desnim ušesom. Povesil je oči, pa ni odgovoril dolgo časa ničesar. Naposled pa je vendarle pogledal Kekca in je dejal skesano: »Ne bodi hud name, Kekec! Lepo te prosim, ne bodi hud! — Glej, tako jako me je mikastila Pehta... Skoro potrgala mi je ušesa, a o laseh nočem niti govoriti... Pa mi je rekla, da me pusti v miru, ako ji povem, kdo je bil v koči. Oh, bolelo me je tako jako! Pa sem ji povedal, da si ti ulomil v njeno kočo... Ne bodi hud, Kekec! Pomisli, da me je Pehta strašno mikastila. Pa nisem mogel drugega, oj, nisem mogel...«

Kekec je povesil glavo in je premišljal. Seveda — nič kaj prijetno mu ni bilo, da ga je Rožle izdal Pehti. Za trenutek je začutil v srcu bojazen, da Pehta preži nanj nekje v grmovju in ga pograbi danes ali jutri in strese nad njim vso svojo jezico. In Kekec je vedel, da ne bo dobro zanj, ako pride razsrjeni Pehti v pesti. O, vedel je dobro, da ne bo utegnil niti korenčka strgati, ako ga Pehta pograbi nenadoma iz goščave. A Kekec se je hitro otresel tiste neprijetne bojazni. Kar z glavo je pomigal, pa se ni bal nič več. — »Hm,« je rekel potem, »ne bom dejal, da si delal prav; pa tudi ne bom rekel, da nisi delal prav. A kar je, je — in ti ne moreš več pomagati. Zdaj ve Pehta, kdo je odvedel Mojco. Prežala bo zdaj name povsod, da me ulovi. A rečem ti, Rožle, da me ne ulovi nikdar... No, hud nisem nate. Pa zakaj bi bil hud? Saj si storil prav, da si Pehti resnico govoril. Kaj si hotel drugega, ko pa te je tako hudo mikastila? Ničesar drugega nisi mogel, ti rečem. Zato pa ne bodi prav nič žalosten! Saj nisi ničesar kriv.«

Rožle se je pomiril, ko je videl, da Kekca ni strah. Sedla sta na mehko trato in sta se pričela razgovarjati. Kekec je pravil vse na tanko, kako je rešil ubogo Mojco. Rožle pa se mu je čudil in je sklepal roke. Krog in krog po senožeti pa se je pasla mirno živina. Zvonci so zvončkljali prijetno in srebrno. Solnce se je smejalo na modrem nebu in se je nižalo polagoma k sivim goram. V belem skalovju in na

širnih, bleščečih snežiščih pa je bilo vse tiho. Le tu in tam je nekaj prasnilo na gladkih stenah. Ko sta se dečka ozrla tja gori, sta razločno videla tropo divjih koz, ki so bežale kakor blisk preko navpičnih sten.

»Hej — ho!« je zaklical naposled Kekec. »Čas bo, da grem domov. Zadosti sva se nagovorila, zadosti, Rožle! Pot je dolga, a nočem, da me zasači večer na potu. Lahko se dogodi, da me pograbi Pehta in strese nad mano svojo jezico. O, prav nič bi se ne čudil. Saj sem ji storil dosti neprijetnega, da se usaja že nekaj dni.«

»Čuvaj se, Kekec, lepo te prosim — čuvaj se!« ga je prosil Rožle in je bil ves v skrbeh. »O, jaz bi bil tako žalosten, ako se ti dogodi nesreča. Niti spati bi ne mogel, ker te imam rad... Zato pa pazi, Kekec, in teči, teči vso pot!«

»Oha, oha!« je odgovoril Kekec. »Pa kaj mi govoriš, Rožle? Da bi jaz tekel in bežal vso pot? Pa kaj ti je padlo v glavo, ti Rožle? No, to bi bilo lepo, da bi me videla Pehta, kako bežim! Pa bi si nemara mislila, da bežim iz samega strahu, ker se je bojim kot ti. Smejala bi se mi in bi bila vsa zadovoljna... A rečem ti, Rožle, da Kekec ne bo bežal. Ko sem šel v gore, sem žvižgal in prepeval vso pot. In žvižgal in prepeval bom tudi nazaj gredé. Le meni verjemi, Rožle, da se jaz ne bojim. Posebno pa Pehte se ne bojim. Kaj mi pa tudi more?«

In Kekec se je poslovil od Rožleta. Zažvižgal je veselo pesem, pa je izgínil kar hipoma tam doli med gostim rušjem. Rožle je gledal za njim in je poslušal njegovo glasno žvižganje. V srcu mu je bilo polno strahu in bal se je za Kekca, ki ga je imel resnično rad. Zato je stekel za njim do rušja in je zavpil na ves glas: »Čuvaj se, Kekec! Lepo te prosim — čuvaj se! Bojim se, Kekec... Ali si slišal?«

Toda Rožle je slišal samo Kekčev veseli smeh, ki je prihajal globoko iz gostega rušja. Pa tudi smeh je utihnil, in oglasilo se je veselo petje, ki se je razlegalo daleč okrog po mirnem zagorskem svetu. Rožle je strmел tja v zeleno goščavo, in v srcu mu je rasel strah, vedno silnejši strah. Kar znoj mu je stopil na čelo, ko je slišal Kekčevo predrzno petje. — »Pehta ga bo slišala, Pehta ga bo slišala,« je govoril v svojem strahu. »Pa ga pograbi... Gorje mu bo potem, ker Pehta je strašno huda nanj... O, Kekec, ti neposlušni Kekec!...«

A Kekec ga ni slišal. Kekec je stopal zložno po poti navzdol in je prepeval svoje vesele pesmi. Prav nič se ni bal in se je samo nasmehnil, če se je domislil za trenutek Pehte. Dospel je do gozdiča, ki je za njim ležala mrtva Pehtina senožet. A tedaj ga je vendar streslo nekaj mrzlega. Utihnil je in pogledal pazno v goščavo. Zakaj spo-

mnil se je, da nemara tu nekje preži Pehta nanj. Naglo je šel po poti in se ni ustavil niti enkrat. — »Ako me tu ne pograbi, potem me ne zaloti nikjer več,« je mislil sam pri sebi. »Onkraj tega gozdiča stoji njena koč. Lahko me je slišala, ko sem prepeval tako glasno. Da bi me ne bilo sram, pa bi resnično pričel teči. A nočem, ker bi Pehta skakala od samega veselja in bi se mi posmehovala.«

Vendar je šel Kekec naglo kraj gozdiča in je vendar čutil nekaj mrzlega v svojem srcu. Gledal je v goščavo, v vsak grmič je pogledal — a nikjer ni zapazil sumljive stvari. Prešel je gozdič in je stopil na strm klanec. Tedaj pa je videl, da je vsa nevarnost za njim, in se je globoko oddahnil. Že je pričel stopati po klancu navzdol in je zažvižgal radostno pesem. A hipoma je utihnil, ker se mu je zazdelo, da ga je nekdo poklical. Ustavil se je, pa se je ozrl nazaj. In tedaj ga je resnično stršesel mraz, in noge so se mu skoro pošibelev v silnem strahu.

Vrhu klanca je stala velika ženska, ki je bila oblečena v črno haljo. Roke je bila dvignila in ga je klicala na glas: »Kekec, o, Kekec! Ali me slišiš? Sem pojdi!«

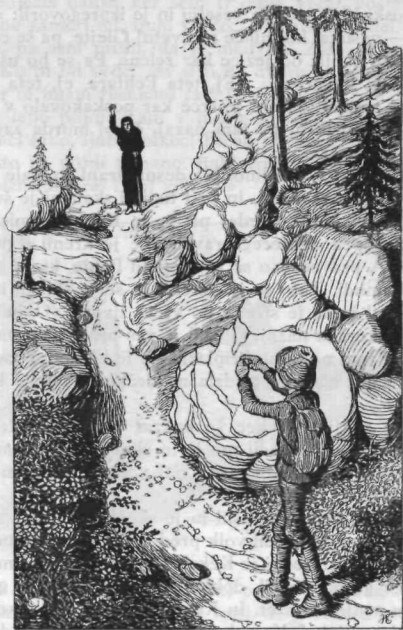
»Pehta je,« je spreletelo Kekca. »Resnično — Pehta je...«

Kar stal je tam in je zijal z odprtimi ustmi na žensko, ki ga je klicala. Ničesar ni mogel misliti tisti trenutek; samo to je vedel, da ga je vendarle zasačila Pehta in da ga takoj pograbi. Zapre ga v koč in ga pošteno premikasti... In Kekcu so odpovedale noge, da jih ni mogel niti premakniti. Stal je sredi klanca kakor prikovan in je strmel nepremično na žensko, ki ga je še vedno klicala. A njene besede niso prav nič pomagale. Zato pa je stopila po klancu navzdol in se je vedno bolj bližala. Tedaj pa je minila Kekca vsa otrplost. Z glavo je stresnil dvakrat, in strahu ni bilo več v njegovem srcu. »Pehta me zgrabil« je zasöpel in se je naglo okrenil. Spustil se je v tek in je bežal po klancu navzdol. Ustavil se ni niti enkrat; šele pod klancem se je ozrl nazaj, pa je videl Pehto, ki je pritekla šele do sredine klanca. In tedaj se je Kekec posmejal. »Ne ulovi me!« je pomislil. »Pehta ne zna teči... Težke so ji noge, a moje so lahke kakor srnjakove. Zato pa me ne ulovi nikoli... Ali bi ji ne strgal korenčka, da bi se še bolj usajala? Kar z nogami bi cepetala, pa bi se strašno jezila. Hej, hej...«

In Kekec se je zasmel na glas. Ustavil se je, pa se je okrenil. Dvignil je roke, pa je pričel s kazalcema strgati korenček. »Šlek, šlek, teta Pehtara!« je zavpil. »Le tecite, ako morete! Le ujemite me, ako morete! Do večera me lahko preganjate, pa me ne ulovite... Šlek, šlek, teta Pehtara!«

Tudi Pehta se je ustavila za trenutek. »Ti prebiti pobič!« je zaklicala srdito. »Čakaj, čakaj! Ti bom že pokazala, da ti bo še presešlo! Čakaj, Kekec! Še enkrat se primi za ušesa, da boš vedel, kakšna so. Zakaj jutri ne boš imel niti enega. Potrgam ti jih, resnično ti jih potrgam...«

»Le dajte, teta Pehtara, če morete!« se je smejal Kekec pod klanecem in je še vedno strgal korenček. »Šlek, šlek, teta Pehtara! Mislili ste, da se ujame Kekca kakor murna na senožeti. Pa ste se zmotili, teta Pehtara! Vi še ne poznate Kekca... Vse življenje vam bom strgal korenček, tako ga bom strgal — šlek, šlek, teta Pehtara!«

»Ti prebiti pobič!« je zaklicala Pehta še enkrat in se je na vso moč zaprašila po klancu. Kekec se je zasmeljal in je pričel teči po potu navzdol. A ni tekel na vso sapo, ker je bil trdno prepričan, da ga Pehta ne doteče. Že je bil globoko dolí sredi gozda, ko se je ustavil in je pogledal nazaj. Nikjer ni videl Pehte, pa tudi slišal je ni od nikoder. In tedaj je Kekec vedel, da je ubežal Pehti. Zato je pričel polagoma stopati naprej, ker ga je bil nagli tek vendarle zasopel. Tuintam je poskočil v svojem veselju in je izpregovoril: »Hej, pa sem jo le nasukal — nasukal kot nihče na svetu! Glejte, pa še celo korenček sem ji strgal, da je bila od jezice kar zelena. Pa se bo usajala, tri dni se bo usajala, da bo groza... Ej, teta Pehtara, ej, teta Pehtara!« — In Kekec se je smejal, da mu je srce kar poskakovalo v prsih. Šel je naprej in se je ozrl le tu pa tam nazaj, če bi morda zagledal Pehto. A Pehte ni bilo nikjer.

Dospel je že skoro v dolino. Na desni strani so stale visoke skale, vse obrasle z rdečim ravšjem. In pod tistimi skalami je šumel po ozki strugi divji gorski potok. Tedaj pa se je Kekec domislil, da je bil obljubil Mojci šopek dehtečega ravšja. Že je krenil s pota, da bi si natrgal ravšja. A pravočasno se je spomnil Pehte, ki ga gotovo zaloti, ako se tukaj zamudi. Zato se je okrenil in se je splazil nazaj na pot. A tedaj je obstal in se je stresel po vsem životu. »Ovbel!« je zaklical in je stopil dva koraka nazaj. Gledal je ves prestrašen na veliko, sivo zver, ki je stala tam na potu. Priplazila se je bila odnekod iz goščave; s svojimi iskrečimi očmi je gledala na dečka in mu je kazala dolge, ostre zobe.

»Ovbel!« je zaklical Kekec še enkrat v svojem strahu. »To je strašni Pehtin volk... Zasačil me je in skoči name in me raztrga... Hud je name, ker sem mu posvetil oni večer z debelim polenom... Kam bi zbežal, da bi mu ušel?«

In Kekec se je naglo domislil in je skočil k smreki, da bi splezal nanjo. A kakor blisk je skočil volk pred njega in je glasno zarenčal in mu je pokazal zobe. In tedaj je Kekec izprevidel, da ne more nikamor pobegniti. Volk ga bo stražil, dokler ne pride Pehta in ga ne povede visoko gori na svojo senožet. In Kekcu se je storilo tako milo, da bi bil skoro na glas zajokal. Kar obraz je zakril z rokami, da bi ne videl strašnega volka, ki je renčal pred njim. In bilo mu je jasno, da ga je Pehta vendarle ulovila in da strese nad njim svojo jezico. A ni ga ulovila sama; volka je poslala za njim, a volku ne more ubežati nihče, nihče! Niti Kekec ne...

Kekca se je skoro polotila jeza, da se je dal ujeti na tako lahek način. Premišljal je in premišljal, kako bi se izvil iz zagate. — »Hm,

nič mi ne pomaga,« je dejal sam pri sebi. »Z volkom se ne da govoriti, ker volk ne zna govoriti niti ene božje besede, kakor tudi naša rajnka Keza ni znala govoriti... A kaj, ko bi vseeno poizkusil in bi se mu nalagal, da bi postala zver kar črna? Kaj, ko bi vendarle poizkusil?« — In Kekec je razkril obraz in se je ozrl volku naravnost v strašne oči. »Ti ljubi moj volkec!« ga je nagovoril prav prijazno. »Vem, da se jeziš name, ker sem ti onile večer pošteno posvetil s polenom. A ne zameri mi, ljubi volkec! Saj nisem vedel, da si ti. Veš, tema je bila, pa sem mislil, da je medved. Zato pa sem posvetil s polenom... Ko bi bil vedel, da si ti na dvoru, oj, najlepšega bicka bi ti bil dal, ker te imam resnično rad, ljubi volkec! Zato pa pojdi zdaj z mano, kar lepo pojdi! Tam v hlevu še čaka nate tisti lepi bicek. Nikar ne renči tako, ljubi volkec! Bicek je dober kakor nobena stvar na svetu. Zato pa pojdi z mano, ljubi volkec! Dobra večerja te čaka pri nas, resnično dobra, ljubi volkec!«

Kekec je stopil nazaj, da bi odšel po potu. A komaj se je zganil, že je stal volk pred njim in je režal vanj, da je Kekcu kar zastl... srce. — »Volkec, volkec, ne jezi se name!« je govoril v svojem strahu. »Pozabi na tisto poleno! Saj ni bilo poleno — samo treščica je bila, ljubi volkec! Pusti me domov, da ti prinesem bicka... Oj, ne daj, da me zagrabi Pehta! Strašno se jezi name, ker sem ji odvedel Mojco in sem ji gori na klanču strgal korenček. Bodi pameten, ljubi volkec, in pomisli, kako dober bi ti bil zdajle moj bicek, ker si res ves mršav od samega gladu. Pomisli malo, volkec, in pusti me domov!...«

A volk ga ni poslušal in ga tudi razumel ni. Nepremično ga je gledal s svojimi žarečimi očmi in mu je kazal neprestano svoje ostre zobe. Če se je Kekec le zganil in je prestopil, že je poskočil in je stal pred njim tako blizu, da je čutil Kekec njegovo vročo sapo na svojem licu. In Kekec je izprevidel tedaj, da je izgubljen in da ni nobene rešitve več. Zato se je naslonil ob smrekovo deblo in je stisnil ustna, ker se ga je resnično polastila jezica. Dvignil je roko in je skrčil prste v pest. — »Le čakaj me, ti nora zverina!« je rekel volku v svoji jezici. »Še ni vseh dni konec! Enkrat sem te s polenom, a drugikrat te bom s čim drugim, da se ti ne bo ljubilo ničesar več na svetu. Oj, še najmanj to režanje...«

Potem pa je bil tiho in je čakal mirno, kdaj se prikaže tam na ovinku Pehta...

BRANISLAV ROJEC:

Moj zajček.

Resnična zgodba.

Zlata pomlad se je vrnila. Vriskajoči maj je zakraljeval vsenaokrog v polni svoji krasoti, kopajoč se v valovih toplih solnčnih pramenov. Priroda je zopet zelenela in cvetela v svatovski obleki in vabila ljudi iz mrklih in zatohlih stanovanj pod jasno nebo.

Za hišo, v kateri smo stanovali, se je raztezal dolg vrt, ki je bil pregrajen. Na tej strani so bile gredice za cvetice in zelenjad, na drugi pa je rasla sočna trava. Ob poti, posuti z drobnim belim peskom, so stala mlada drevesca v lepi ravni vrsti, kronana z opojnim belim in rdečkastim cvetjem. Neumorne čebelice so brnele po cvetju od drevesca do drevesca in se opajale s sladkim cvetnim sokom. Pestri metulji so jadrali kot pijani v mamečem vzduhu. Po drevju so se spreletavali krilati pevci ter žvrgoleli od ranega jutra do mraka slavo speve svojemu Stvarniku.

V tem mesecu sem dobil mladega, kot igrača ljubkega zajčka. Kožušček mu je bil po životu ves črn, le okolo vratu in na sprednih šapicah je imel snežnobeke lise. Izprva je bil jako boječ. Plaho je gledal z velikimi očmi iz temnega kota malega hlevčka, se stiskal v temo in zatrepetal z vsem telescem, če sem se mu približal. Polagoma

pa se je tako udomačil, da je kar s šapico popraskal po mrežnatih vratcih, ko me je zagledal.

Kadar sem imel čas in je bilo vreme lepo, sem ga nesel na vrt in ga posadil v bujno travo. Začel je skakati in se veseliti zlate svobode. Večkrat se je postavil pokonci na zadnji nožici in zvedavo gledal okrog sebe. Takrat se je posebno lepo videl njegov baržunasto-svetli kožušček iznad visoke trave. Bil je podoben nalepšanemu gospodiču. Ko je nama potekel določeni čas pod milim nebom, sem ujel zajčka in ga nesel nazaj v njegov tesni domek. Takrat pa me je pogledal tako milo in proseče skozi zamrežena vratca, da se mi je kar zasmilil. Slutil sem, kaj se skriva za tistimi otožnimi, velikimi očmi. Bila je skrivna bol, izvirajoča iz neutešenega hrepenenja po neomejeni svobodi. »Zakaj me zapiraš v ta tesni hlevček? Pusti me živeti med zelenjem in cvetjem!« Nisem mogel uslišati njegove prošnje in mu odpreti vrata. Odšel sem zamišljen po svojih opravkih...

Moj zajček je vkljub svojemu jetništvu hitro rasel in se lepo debelil. V nekaj mesecih je dorastel.

Bilo je poznega jesenskega jutra. Gosta siva megla je zagrinjala vrt in mi zapirala pogled v daljavo. Ko pa sem stopil pod milo nebo, mi je silila mokrota in hladnost v usta, nos in oči, da so me kar skelele od vlage. Legala mi je tudi na obleko in mi napredla po robovih umazanobelo pajčevino. Na zapuščenih vrtnih gredah so kvišku štrlele suhe bilke ovenelih in polomljenih cvetic, nekatera stebelca pa so se s cvetnimi šopi, ki jih je pred nekaj dnevi poparila slana, sklanjala globoko k rjavi goli zemlji. Pusta megla se je zvijala v koprastih vrtincih nad gredami, jih zagrinjala in zopet odkrivala.

Ko se je začela megla dvigati z zemlje ter je prihajala ob tleh redkejša in redkejša, sem zagledal sredi grede med rumenkastimi cvetnimi bilkami na novo razkopano prst in zraven temnordečo liso. Prst je bila namočena s krvjo...

Zagrabilo me je nekaj v prsih, in v temni slutnji mi je zatrepetalo srce. Stopil sem k okrvavljeni gredi. Iz prsti se je videl šop črne dlake, onesnažene od prsti in strjene krvi. Prijel sem zanje in potegnil. V roki sem držal stegni in zadnji del svojega ljubega zajčka. Zabolelo me je, zabetesnelo mi je v prsih od žalosti in jeze...

Kako bi se tudi ne žalostil in obenem ne togotil ob tem razburljivem prizoru! Kolikokrat sem nesel prijazno živalco na vrt v travo in se tam zabaval in pogovarjal z njo, preden je tako zrasla in se odebelila pod svojim svetlim kožuškom! Še včeraj je zajec veselo skakal po travi, danes pa leži pred menoj le zadnji del njegovega

razmesarjenega mrtvega telesa! Takoj sem vedel, na kakšen način je nesrečnež padel v tako grozno smrt. Zaželel si je ponoči svobode, razpraskal mrežasta vratca in skočil na dvorišče. Takrat pa ga je napadel in zadavil veliki beli maček, ki je hodil iz sosedne hiše na naš vrt in večkrat skrivaj poželjivo gledal z zidu na zajca, ko sem ga pasel na vrtu. V tistem trenutku sem zasovražil krvoločnega živalskega morilca tako silno, da sem sklenil hudo se maščevati nad njim. Uverjen sem bil, da je maček zakopal ostanek zajčje pečenke v prst zato, da bi ga tam počakala za večerjo. V mraku bi prišel ponjo.

Dolge, temne sence so se risale in raztezale od golih dreves po tleh kot krive koščene roke nevidnih duhov, ko sem stal v poznem mraku tistega večera na vrtu, maščevanja željan in čakal na mačka. V roki sem držal težak robot kamen in ga večkrat dvignil kvišku, poizkušajoč, kako bom z njim pobil na tla osovraženo žival.

Zaropotala je opeka na drvarnicah in začelo se je plaziti proti meni nekaj belega prihuljeno, počasi in oprezno kot sam greh. Plazilo se je bliže in bliže. V temi so moje oči razločile in spoznale krvoločneža, ki sem ga čakal. Ha, sedaj prihajaš po svojo slastno pečenko! Le naprej, le naprej, da obračunava!

Ustavil se je. Demonsko sta se bliskali iz teme dve zeleni iskri. Zverska žival me je gotovo zagledala; jezno so iz teme plamtele njene iskreče se oči; nagrbil se ji je hrbet...

Dvignil sem kamen, da bi ga zagnal v sovražno pošast, zagnal naravnost tja v tista žareča oglja, da bi ugasnila za vedno in da bi se žival zgrudila krvava na tla in poginila.

Že sem hotel z roko zamahniti in kamen izpustiti proti mačku. Tedaj pa mi je roko nekaj zadržalo, in skrivnosten, nepoznan glas mi je zašepetal: »Človek, ne ubijaj nedolžne živali! Ti imaš razum po božji milosti, žival pa nima tega daru! Dela, kar ji veli priroda, in ne ume presoditi, kaj je dobro, kaj je slabo! Ako zaradi tega ubiješ žival, postaneš nevreden človeškega razuma!«

Nekaj težkega, nekaj neznanega mi je leglo na prsi. Roka mi je omahnila, in trdo je padel kamen na zemljo, na prst, s krvjo po mešano...

Kot da bi me postalo groza tistih hudih oči, ki so še vedno zrle s svojim mrzlim zelenim ognjem proti meni, sem zbežal v sobo, in bilo me je sram samega sebe...

Kitajske narodne pripovedke.

Poslovenil *Fran Erjavec*.

II.

KDO JE GREŠNIK?

ekoč gre deset kmetov preko polja. Na poti jih dohiti nevihta in vsi stečejo vedrit v neko staro, že napol razpadlo svetišče. Nevihta pa prihaja vedno bliže in bliže, tako da je razsajala že okrog in okrog svetišča in strele so švigale in udarjale tik prestrašenih kmetov. Kmetje so trepetali od strahu in mislili so si, da bo med njimi najbrže velik grešnik, ki ga hoče sedaj strela kaznovati. Da ga najdejo, sklenejo obesiti pred vrata svoje slamnike in čigar slamnik odnese vihar, tega izročijo svoji usodi.

Komaj obesijo slamnike ven, že odnese enega vihar in ostali poženejo brez usmiljenja tega na prosto. Komaj pa zapusti ta svetišče, udari strela naravnost v tempelj.

Oni, ki so ga izgnali, je bil edini pravičen izmed vseh in zaradi njega je prizanašala strela vsem. Tako je moralo poplačati svojo trdosrčnost vseh devet z življenjem.

III.

ČAROBNA KAD.

Ubožen kmet izkoplje nekoč na njivi veliko glinasto kad. Vzame jo s seboj domov in veli svoji ženi, naj jo očisti. Komaj pa seže žena s ščetjo v kad, se takoj napolni vsa kad s samimi ščetmi. Naj jih vzamejo iz kadi kolikor jih hočejo, vedno se je napolnila sama od sebe z novimi. Kmet začne ščeti prodajati, in vsej rodbini je šlo prav dobro.

Nekoč pa pade po naključju v kad cekin. Takoj izginejo vse ščeti in kad se napolni s samimi cekini. Vsa rodovina silno obogati, zakaj iz kadi so lahko vzeli toliko denarja, kolikor se ga jim je zljubilo.

Kmet je pa imel doma že priletnega starega očeta, ki je že jako oslabel in se je ves tresel. Ker ni bil za nobeno drugo delo več, mu ukaže, naj meče iz kadi cekine. Če se je pri delu utrudil in se hotel nekoliko odpočiti, ga je sin takoj nahrulil, da je len in da se mu ničez

sar ne ljubi. Nekega dne pa zapuste starčka vse moči. Zvrne se v kad in umre. Takoj izginejo vsi cekini in vsa kad se napolni z mrtvimi starčki. Kmet je moral sedaj vse izvleči in jih pokopati in s tem je porabil prav ves denar, ki si ga je poprej nakopičil. Ko mu vsega zmanjka, razbije kad in bil je zopet siromak kakor prej.

IV.

OTROK SREČE IN OTROK NESREČE.

Nekoč je živel ponosen knez, ki je imel hčerko edinko. Ta je bila pa otrok nesreče. Ko postane godna za možitev, ukaže, naj se zbero vsi snubci pred gradom njenega očeta, zakaj hotela je vreči mednje žogo iz rdeče svile. In kdor bi jo ujel, tega bi vzela za moža. Pred gradom se zbere res vse polno knezov in drugih odličnjakov, a sredi med njimi je stal tudi berač. Princezinja vidi, da mu lezejo pri ušesih v glavo mali zmajčki, a pri nosu prihajajo zopet ven, zakaj bil je otrok sreče. Tedaj vrže žogo proti beraču in ta jo ujame.

Razsrjen jo vpraša oče: »Zakaj si vrgla žogo beraču v roke?«

»On je otrok sreče,« pravi princezinja, »in jaz ga vzamem za moža, morda dobim del njegove sreče.«

Oče pa s tem ni bil zadovoljen, in ker je ostala hči trdovratna, jo požene v svoji jezi iz gradu.

Tako je odšla princesa k beraču. Stanovala sta skupaj v njegovi kočici in nabirala sta različnih zelišč in koreninic ter jih kuhala, da sta imela kaj jesti; pogosto sta pa tudi oba stradala.

Nekega dne ji reče mož: »Grem po svetu, da poiščem svojo srečo. Če jo najdem, se zopet vrnem in te vzamem s seboj.« Princezinja privoli in on odide. Osemnajst let ga ni bilo od nikoder. Princezinja je živela v velikih stiskah in pomanjkanju, zakaj njen oče je ostal trd in neizprosni. Če bi ji ne pošiljala mati na skrivnem denarja in hrane, bi med tem gotovo poginila od gladu.

Berač pa najde svojo srečo in postane slednjič cesar. Tedaj se vrne domov in stopi pred svojo ženo. Ta ga pa ni več spoznala in vedela je le, da je to mogočen česar.

On jo vpraša, kako se ji godi.

»Zakaj me vprašujete, kako se mi godi?« odvrne ona. »Jaz sem vendar preneznatna za vas.«

»Kdo je pa tvoj mož?«

»Moj mož je bil berač. Odšel je po svetu iskat svojo srečo, osemnajst let je tega, pa se še vedno ni vrnil.«

»Kaj si pa ti delala v tem dolgem času?«

»Jaz čakam, da se zopet vrne.«

»Hočeš li vzeti drugega za moža, ker njega toliko časa ni od nikoder?«

»Ne, jaz ostanem njegova žena do smrti.«

Ko vidi cesar zvestobo svoje žene, se ji da spoznati, jo ukaže obleči v dragocena oblačila in jo vzame s seboj v cesarski dvor. Tu sta živela srečno in imenitno.

Čez nekaj dni pa pravi cesar svoji ženi: »Vsak dan preživiva tako slovesno kot bi bilo novo leto.«

»Zakaj bi ne živela slovesno,« odvrne žena, »saj sva sedaj cesar in cesarica?«

Cesarica je bila pa otrok nesreče. Komaj osemnajst dni je preživela kot cesarica, pa zbolí in umre; mož je pa živel še mnogo, mnogo let.

ŠOLSKI SALONSKI ORKESTER V SLOVENJGRADCU

FR. ROJEC:

Za domači muzej.

V.

di se mi potrebno, da še nekoliko več povem o podobah pod št. III. Prva predstavlja zimo ali Božič, druga pomlad ali Veliko noč. Palčka sem izrezljal iz lipovega lesa, obleko pa sem njima naredil iz ostankov barvanega oblačilnega blaga. Obraza in roke sem napojil z lanenim oljem, da imajo temno kožnato barvo; bradi in obrvi sem napravil iz prediva. Sneg za pokrajino na prvi in za najvišje gore na drugi podobi sem priredil iz razmočenega riževga skroba, ki sem vanj vлил primeren del razredčenega belega mizarskega kleja. Pišče je pravo nagačeno pišče, jajci sta jajčni lupini, prva rjavordečkaste barve kurjega jajca, druga modrikaste barve račjega jajca.

O tej priliki naj še povem, kako se jajce izprazni in napravi trpežno za tako podobo ali kako prirodoznanstveno zbirko. Vzemi v roke celo sirovo jajce in žepni nožič z odprtih manjšim rezilom! Na onem mestu, kjer hočeš imeti luknjico, krepko potolči na jajce z ostro rezilno ostjo in ga preluknjaj. Nato z nohtom in rezilno ostjo lušči od lupine koščke na načetem mestu in napravi luknjico veliko za debelino grahovega ali koruznega zrna! Nagni jajce z luknjico nad skledico in drezgaj vanje z žico pletilko tako dolgo, da se izlije v posodo vsa jajčja tekočina, ki naj se potem porabi za kuho, kakor se po navadi rabijo jajca. V izpraznjeno lupino natoči mlačne vode in jo izperi, nato pa jo položi na suh prostor, da se dobro posuši. Ko se to zgodi, vlij v lupino razredčenega mizarskega kleja zatisni s prstom luknjico in jajce dobro pretresi, da se klejeva tekočina znotraj enakomerno razlije po vsej lupini. Potem nasuj v lupino drobnega suhega žaganja in jajce zopet premajaj in obrni na vse strani, da žaganje povsod pokrije lupino znotraj in se sprime s klejem! Ko se klej posuši, je jajce jako trpežno.

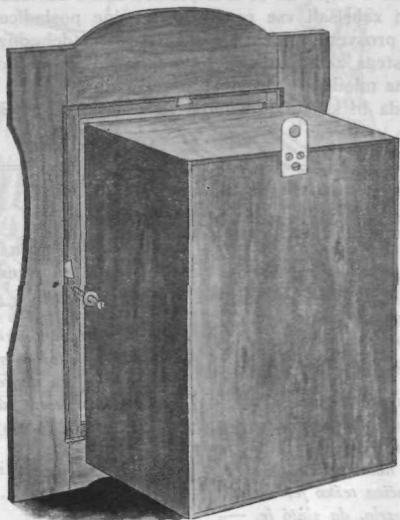
Ako hočeš imeti na jajcu večjo odprtino ali le del lupine, lomi od nje koščke tako dolgo, da dobiš lupino v zaželeni velikosti.

Na tak način, kakor sem izgotovil ti dve podobi, hočem narediti še dve naslednji s palčkoma v sredi; značili bosta poletje in jesen. Nadalje imam zasnovan načrt za tako-le narodno podobo: Slovensko

dekle v narodni noši sedi pri mizi v sobi s preprosto opravo v domačem slogu in gleda zamišljeno na šopek iz suhih cvetic v pisanih prirodnih barvah, ki ga je dobilo za god in ga drži z obema rokama pred seboj na mizi.

Toda to ni moj edini načrt te vrste. Navedel bi lahko še več drugih. Tudi za veliko podolgovato pokrajinsko podobo po načinu pod št. II. imam pripravljen osnutek, nekatere dele sem že naredil, ali za dovršitev vse podobe najbrž ne bom nikdar dobil časa in priložnosti.

Moj največji in najdrznejši načrt, ki ga komaj upam omeniti, pa je osnutek za divno pokrajinsko podobo v maju, ki bi obsegala prostor polovice velike in visoke sobe ter bi se imenovala »Večna pomlad«. Tako podobo bi si seveda mogel privoščiti le kak muzej ali pa tudi kak naš bogataš z lastno hišo. Toda taki možakarji navadno nimajo denarja za umetnost in kulturno povzdigo naroda,

ampak za svoje koristnejše potrebe. Zato nočem več izgubljati besed o tej zadevi.

Končno naj še pokažem tu v sliki, kako se nasadi in pritrdi okvir s šipo vred na škatlo in kako je škatla narejena. Na sličen način se lahko pritrdi okvir tudi na oljnato sliko. Ako je slika velika, je treba razmeroma več vijakov.

Orodje, ki ga rabim pri popisanih delih, je preprosto in maloštevilno. Nekaj sem si ga napravil sam.

Težko, da bi še kdaj pisal o tej stvari. Zaradi tega zaključujem danes svoj spis z željo, da bi tudi pri nas skoro zavladali boljši prosvetni časi in zabrisali vse razdirajoče vojne posledice! Potem naj se tudi naši prosvetni možje — zlasti naša nadebudna mladina — navzamejo tistega zanimanja in tiste ljubezni do večno krasne prirode, ki vnema mladino v drugih prosvetljenih narodih! Navsezadnje pa še želim, da bi kmalu tudi moja dela našla srečnejše naslednike nego sem jaz.

O Lenčici.

*Ti Janiča, ti Marica,
kaj, če še pesem bi zapeli
o Lenčici, ki je odšla
v gozd temni po stezici beli,
da bi suhljadi si nabrala,
ko mati bolna je ležala!*

*A v gozdu vrlo deklico
pozdravile so dobre vile,
nabrale vejic, na glavó
ji butarico naložile . . .
Nosila Lenčica težkó je,
doma pa vzrla, da zlató je. —*

*To pravljica je, ali ta
nam, bratec, peti se ne da!*

*Če si izmišljamo laži,
ko slaba vest nam za porednost
obeta kazen, zdaj še mi
storimo nekaj za naprednost
in si zložimo pesem sámí
o vilah, Lenčki in nje mami!*

*Odšli so v šolo — v senčni gaj,
o Lenčici pojó sedaj . . .*

Fr. Rojec.

Zastavica v podobah.

Priobčil Fr. Rojec.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev šaljive računske naloge v 5. številki.

Osemkrat osem je tisoč, in sicer:

$$\begin{array}{r}
 888 \\
 88 \\
 8 \\
 8 \\
 8 \\
 \hline
 1000
 \end{array}$$

Dobili smo več rešitev, toda v tem zmislu nobene prave.

Konec rešilcev iz 4. številke prinašamo danes: France in Ilja Goršič, Ljubljana; Valentin, Franc, Rezi in Mici Hvala, Kranj; Marica Mihiličeva, Ivanka Blagnetova, Rumšakova Štefka, Kranj; Roza Petelinškova, Ausserjeva Evlalijska, Pšeničnikova Pavla, Kruharjeva Verena, Kruharjeva Ana, Potočnikova Justa, Leopold Celcer, Kovačeva Marija, Mlakar Blaž, Drame Franc, Čadram; Slavko in Stanko Sicherl, Trzin; Leon in Slavko Pipan, Jožef Janežič, Franc Bertoneelj, Stražar Konrad, Čer-

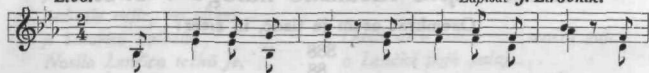
nila Oton, Domžale; Slavko Abram, Črnuče; Sabina in Vera Podbojevi, Ljubljana; Oskar Metlika, Emil Pucelj, Joško Boškín, Milan Breščak, France Kante, Jože Turk, Stanko Pucelj, Ermin Ferfolja, Novo mesto; Marija, Vida in Ivan Bezeljakovi, Žalna; Vera Orlova, Ljubljana; Franc Lončar, Franc Merjasec, Bojan Burnik, Alojzij Marinko, Viljem Zalta, Dragoslav Tomažič, Sp. Šiška; Zdravko Macarol, Sevnica; Mira Webletova, Marjeta Korenova, Ana Drobničeva, Pavla Picljeva, Marjan Benulič, Terezinka Mikuličeva, Elizabeta Kressetova, Angela Mavrinoва, Malči Susteršičeva, Kočevje; Valerija Semravska, Prevalje; Metka Skabernetova, Ljubljana; Elza Rekova, Ljutomer; Marija Visenjalkova, Ptuj; Boris Kožuh, Maribor; Franc Kompare, Mengeš; Marica Zaveljčina, Sv. Pavel p. Preboldu; Božo Pavčič in Vela Jelšnikova, Kostanjevica; Elzica Pihlerjeva, Milica Veinhardtova, Anica Ogorelčeva, Elzica Severjeva in Slavica Angelova, Ptuj; Herta Gerdinova, Celje; Pavel Svetec, Krško; Josip Traven in Ivan Gerbec, Mengeš; Valter Šušteršič, Novo mesto; Marija Da Giau, Celje; Ina Slaparjeva, Olševck; Drago Sever, Sevnica; Micika Zupančeva, Gotovlje; Danila Čebularjeva, Celje; Verica Jesenškova, Polšnik; Zora Sejetova, Novo mesto; Anica in Minka Galetovi, Grosuplje; Kristina Gregorčeva, Mengeš; Gvidon Hrašovec, Novo mesto; Cirilka Mechorova, Metlika; Peter in Rožica Žgajnarjeva, St. Janž (Dolenjsko); Ida Segvičeva, Ptuj; Iljko Poljanec, Maribor; Vinko Ambrožič, Logatec; Ivan Leskovar, Maribor; Ferdinand Uranič, Ljubljana; Ferdinand Škafar, Precetinci-Mala Nedelja; Milan Saveli, Sv. Jurij ob j. ž.; Miroslav Rožič, Ljubljana; Zvonko Špental, Javornik; Fran Zorko, Ljubljana; Maks in Miha Grejan, Sv. Jurij ob j. ž.; Marica Simoničeva, Ptuj; Bronislav Skabernè, Ljubljana; Micka Arehova, Stari trg pri Slovenjgradcu; Patovec Bruno, Murska Sobota; Babič Ivanček, Plojer Joško, Puklavec Franjo, Špendija Franjo, Štampar Ivanček, Torič Franjo, Čuješeva Marica, Kolaričeva Slavica, Kustrova Slavica, Rakuša Marija, Severjeva Helena, Severjeva Marica, Trstenjakova Marica in Zidaričeva Julčka, Hum pri Ormožu; Felicijanova Kristina, Privškova Marija, Srebočanova Matilda, Fazarinčeva Marija, Esihova Jožefa, Jurharjeva Marija, Griže pri Celju; Uršič Rado in Dobnik Franjo, Sv. Jurij ob j. ž.; Štefka Dražilova, Sp. Šiška; Cvetko in Marica Peric, Ljubljana; Olga Turkova, Vrhnika; Marija Sentočnikova, Lajtersberg-Krčevina; Borut Šink, Velike Lašče; Tonči in Janko Gojevšek, Črna (Koroško); Marinka Pristovškova, Žalec; Franc Laznik, Hrastnik; Zora Mitzka, Središče; Miroslav Otolani, Moste; Marijan Kočevar, Hrastnik; Franc Kincl, Sv. Jurij ob j. ž.; Miroslav Korbar, Krško; Marija Kokaljeva, Kranj; Mara Robiňakova, Gornja Radgona; Alojzija Hočevarjeva, Kočevje; Milena Cimermanova, Ljubljana; Tatjana Režkova in Juta Zdešarjeva, Ljubljana; Franc Smole, Kočevje.

Mladi junaki.

Narodna.

Živo.

Zapisał J. Žirovnik.

Kaj ma - ra - mo mi, k'smo fan - tje mla - di, k'vo-
Tri kro - gli - ce v aržet, pa sablji - co za pas, pa
Ko poj - de - mo skoz vas, vse gle - da - lo bo nas! Ve-

ja - kov pri - manj - ka, pa poj - de - mo mi!
pu - ško na ra - mo, pa poj - d'mo skoz vas!
se - lo bomo pe - li, da bo nam kratek čas!

Učiteljci Idi Molovi v Trbovljah.

(V spomin zložila njena hvaležna učenka.)

Med cvetjem, z zelenjem odeta,
ležala kraljica mi sveta...

Srce verjeti hotelo ni,
da draga ona tu leži,
ki še pred kratkim blaga, mila
učiteljca mi je bila. —
Najaz v preteklost mi beži spomin...

Oh, kaj si, človek, solzne zemlje sin!

V prah se zdrobiš,

če le potegne smrti piš!

Da, tudi ona je vesela

v ljubezni vsa gorela

za šolo, za domovje sveto,

za svoj poklic. — In delala je vneto.

A poleg težkih teh bremen

še hujše breme si je naložila:

v ljubezni materinski vsa goreča

moči še zadnje je izlila.

Zapel je zvon... Srce me zaboledo,

telo se mi je tresti jelo,

ko kamenje zbobnelo

na njo, ki le za svoje je živela,

pri tem pa sama je trpela...

Le ena misel me tolaži,

suši solzé, srce mi blaži:

da tam, nezabna, dom je Tvoj,

kjer vseh zemljanov je — in tudi moj!

Nadi Kajfeževi v slovo.

Sredi najlepše dobe njenega življenja
nam je ugrabila smrt s svojo kruto roko
od vseh tako ljubljeno Nadico. Vzela nam
jo je za večno in je ne bomo videli nikoli
več.

Bila je lepa in prijazna deklica, ki se je
s svojim vljudnim vedenjem prikupila
vsakemu, ki je z njo govoril, posebno pa
svojim součencam.

Nekega dne se je igrala s svojimi bratci
in sestricami. Ko se je utrudila, je sedla
na travo, ki je bila še mokra, ker je sneg
še le skopnel. To ji je tudi škodilo in je
morala v posteljo ter po treh dneh izdih-
nila svojo čisto, neomadeževano dušo. V
soboto, 18. marca, smo jo spremili na zad-
nji poti — v večnost. Na pokopališču ji
je g. nadučitelj Dore Betriani držal lep in
genljiv govor. Govoril je tako lepo, tako
sočutno, tako mehko, da se je moralo
vsako še tako trdo srce otajati ob tem
prizoru. Svoj govor je g. Dore Betriani za-
ključil s temi besedami: »Nada, ta šopek
sprejmi od nas Tebe tako ljubečih!« —

Po teh besedah je vrgel šopek v grobnico,
v katero so položili Nado. Nato so ji so-
učenke in prijateljce pod nadzorstvom g.
učiteljce Betrianijeve zapele »Gozdič je
že zelen«. Po končani pesmi smo položile
vence, ki smo jih držale, na grobnico.
Razšli smo se s potrtnimi srci in solzami v
očeh.

Nadi blag spomin!

Te ljubke vrstice sta nam poslali Nadini
prijateljci, Zarka in Veruška Štolfovi iz
Kočevja. Pa še en spominek hranimo na
Nado Kajfežovo: to je pismo, ki ga je
koncem februarja poslala gospodu Dorop-
olskemu za njegov kotiček. Naj ga ob-
javimo na tem mestu v spomin nanjo, ki
je bila tako iskrena prijateljca našemu
»Zvončku«:

Pismo se glasi:

Ljubi gospod Doropoljski!

Kako srečno se čutim, ko sem prejela
Vaš cenjeni list. O prostem času vedno
veselo prebiram »Zvonček«.

Hodim v IV. razred v Kočevju. Imam
mnogo sestic in bratcev, da jim ne vem
števila.

V veliko čast bi si štela, ako mi, čestiti
gospod Doropoljski, objavite v prihodnji
številki te moje uborne vrstice. V prihod-
njem pismu Vam s tem večjim veseljem
opšem svoje srčne želje. Najiskrenejše
pozdrave od

Vaše vdane

Nadice Kajfeževe,
Kočevje, vila »Kajfež«.

Svojih srčnih željám nam Nadica Kajfe-
ževa več ne more opisati. Njena usta so
onemela, njena roka je omahnila. Njeno
časno življenje se je prelilo v večno bla-
ženost. Med nami pa živi spomin nanjo!

Šolski salonski orkester v Slovenjgradcu.

Gospod učitelj Josip Šerbec v Slo-
venjgradcu je ustanovil šolski salonski or-
kester, broječ 16 članov. V orkestru so
zastopani: klavir, harmonij, bas, bobni in
11 gosli. Ti mladi godbeniki so pod vod-
stvom svojega vrlega učitelja prvič javno
nastopili na šolski prireditvi dne 21. maja
t. l. Svirali so izborno in želi mnogo za-
služene pohvale. Le vrlo naprej v vzpod-
budo vsem šolam širom naše zemlje! Glas-
ba je eden najplemenitejših užtkov. —
Podoba tega šolskega orkestra pričbuje-
mo v današnji številki na strani 149.

Gospod Doropoljski!

Danes se oglasam pri Vas prvič. Hodim v IV. a raz. II. m. deš. osnovne šole v Ljubljani. Najbolj me veseli zemljepis, zgodovina in telovadba. Telovadim doma na vrtu, kjer imam kroge, drog in palice za plezanje. Mogoče, da dobim še kaj drugega telovadnega orodja. Jako rad čitam »Zvonček«. Rešil sem že tri uganke. Star sem 9 let proč. Drugič Vam pa pišem še kaj lepšega!

S pozdravom!

Fran Zorman.

Odgovor:

Ljubi Fran!

Do lepih predmetov imaš veselje. Zgodovina je naša učiteljica, zemljepis nas uči spoznavati domovino in ostali svet, telovadba krepi telo, zbuja pogum, vztrajnost, voljo, značaj — laštosti in kreposti, ki jih mora imeti vsak Jugosloven!

Cenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz čitam z zanimanjem Vaš »Zvonček« in Vam pišem to pismo v nadi, da ga ne vržete v koš. Vabim Vas, pridite obiskat nas Korošce; boste videli, kako se zavedamo, da smo Slovenci! Mi mali se pa sankamo, da je veselje. Jaz pa krmim tudi vsak dan uboge ptičke, ko mi da moja mamica zrnca. Ah, kako hvaležno čvrčijo! Pa še drugič več!

Vdani Vam

Janko Govejšek.

Odgovor:

Ljubi Janko!

Priobčujem tudi Tvoje pismo — pismo mladega, zavednega in navdušenega ko-

roškega Slovenca. Seveda, sedaj se več ne sankoš in ptičkov ne krmiš, saj je dehteča in cvetoča pomlad zakraljevala po vsej naši zemlji. Uživaj jo zdrav in vesel!

Dragi gospod Doropoljski!

Tudi jaz se pridružujem Vašim dopisovalcem. Hodim v 4. r. osnovne šole v D. M. v Polju. Stanujem kake pol ure od šole, torej imam že precej daleč. Hočem Vam opisati, kakšna je moja pot. Vije se ob železnici mimo majhnega gozdčiča. Ravno posije izza sinjih oblakov gorko solnčice. Zadnje biserne kapljice se še leskečejo na glavicah cvetic in visokih bilk, a potem izginejo v solnčnih žarkih. Skrivnostno tam na vejici drobi škrjanček milo jutranjo pesemco. Tudi verica se je prebudila iz sna in začudeno pogledala okolo sebe, a ko me zagleda, hitro zbeži. Tam daleč za gozdičem pa se sliši glas petelina, ki še vedno oznanja beli dan. Komaj se zavem, da moram v šolo. Torej sedaj boste vedeli, kakšna je moja pot, ki grem vsak dan po njej.

Drugič kaj drugega.

Srčno Vas pozdravlja

Regina Šušteršičeva
v D. M. v Polju.

Odgovor:

Ljuba Regina!

Lepo si opisala svojo jutranjo pot z doma v šolo. Vidim, da opazuješ veličastno, prekrasno narodo z budnimi očmi. Mnogo je mladih ljudi, ki ničesar ne vidijo, ker gledajo le topo predse in jih nobena stvar ne zanima. Žive in hodijo po svetu tjavendan — kakor bi ne bila lepota ustvarjena tudi zanje. Ali je to prav?

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 10 D, v navadni vezbi 20 D.

::: Nenavedenih letnikov ni več v zalogi. :::

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

V zalogi Društva za zgradbo Uči-
teljskega konvikta sta ravnokar
izšli z dvoglasnim stavkom in s
spremljevanjem harmonija d v e
n a r o d n i h i m n i: „Bože
pravde...“ in „Lepa naša do-
movina“. Cena komadu 50 p, po
pošti 1 Din. — Naročila sprejema
Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

UČITELJSKA TISKARNA IN KNJIGARNA

v Ljubljani, Franciškanska ulica 6.

Telefon šte. 312.

Poštnohranilnični račun št. 10.761.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima tudi vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni in večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Šolski zvezki lastnega izdelka.

Delo točno, solidno in elegantno.

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije z ličnim in razločnim tiskom.

Cene zmerne!

Podružnica v Simon Gregorčičevi ulici.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Kupujte

MLADINSKE SPISE,

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani,

Franciškanska ulica in Simon Gregorčičeva ulica.